

Kangiani, Kalaallit Nunaatalu sineriaani meeqqat ikiorneqarnissaat tunngavigalugu Naalakkersuisut Danskít Naalagaffiannut ikioqqullutik saaffiginnissuteqassasut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (Inatsisartunut ilaasortat Partii Naleraq, Demokraatit, Atassut, Suleqatigiisitsisut aamma Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalaakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut siunnersuut pillugu qujassuteqarput.

Aallarniutit Naalakkersuisut pingaartippaat qallunaat oqartussaasuinit ikiuineq pillugu paatsuineq, taanna tusagassiuutini saqqummiunneqarsimasoq aamma Folketingimut qinequsaarnermi eqqartorneqarsimasoq, aaqqiissuteqarfigissallugu.

Naalakkersuisut erseqqissumik oqaatigerusuppaat, Naalakkersuisut isumaginninnermi suliassaqarfik pillugu qallunaat oqartussaasuunik suleqateqareermata. Naalakkersuisut qallunaat oqartussaasui isumaginninnermi suliassaqarfimmi suliniutit patajaallisaaviginissaat pillugit qanimut suleqatigaat. Qanimut suleqatigiinnermut Børne- og Socialministeriaqarfik aamma Justitsministeriaqarfik ilaapput. Ilisimatitsissutigisinnaavara suleqatigiinneq taanna pillugu killiffimmik nalunaarusiaq Naalakkersuisut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut nassiuteqqammeraat.

Naalakkersuisut qallunaat oqartussaasui peqatigalugit Kalaallit Nunaata maanna ikiorneqarnerata saniatigut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinersoq ingerlaavartumik eqqartortarpaat.

Naalakkersuisut qallunaat oqartussaasuinit ikiorneqarneq ingerlasoq, aamma Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pillugit suliniutinik patajaallisaasoq nuannaarutigaa. Suleqatigiinneq atorneqarsinnaalluarpog, tassami isumaginninnermi ajornartorsiutinut aaqqiissutissat Kalaallit Nunaanni nassaarineqassammata, kalaallillu kulturiat inuiaqatigiillu aallaavigissammattigit.

Qallunaat oqartussaasuinit ikiorneqarneq imminut ikiornissamut ikiuutit isikkoqarpoq. Qallunaat kalaallillu oqartussaasuisa ataatsimoorlutik Kalaallit Nunaata siunissamut isigaluni suliassaqarfimmik maannakkumit pitsaannerusumik isumaginnissinnaanissaata tunngavilernissaa pilersinniarlugu suleqatigiipput. Tamanna pillugu isumaqatigiittoqarpoq, taamaattoqarneralu pitsaasumik suleqatigiinnermut ilapittuutaavoq.

Qallunaat sulianik sullissisartut Kalaallit Nunaanni pissutsinik ilisimasaqaratik isumaginninnermi suliassaqarfimmi unammilligassat ilaannik aaqqiisinnaanerit suleqatigiinnermi misilittagaqarfigineqarpoq, kisianni nuna qimakkaangassuk, ajornartorsiutit piffissaq sivisunerusoq eqqarsaatigalugu aaqqiivigineqarneq ajorput. Taamaattumik oqartussaasut taakku marluk suliassaqarfiup imminut napatittup ineriartortinneqarnera

sulissutigaa, tamatuma kalaallit oqartussaasuisa suliassa qarfiup siunissami kisimik suliaraqfiginissaannut tunngavilissammagu.

Isumaginninnermut Aqutsiso qarfiup 2017-imi pilersinneqarnermininngaanniilli Børne- og Socialministeria qarfik aamma qallunaat Socialstyrelseniat qanimut suleqatigisimavai. Tassunga tunuliaqutaavoq Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu aarlerinartumik inissisimasut pillugit Namminersorlutik Oqartussat suliniutaannut qallunaat isumaginninnermut nunallu iluanut suliniutinut aningaasaliissutinit ukiuni 2017-imit 2020-mut katillugit 10 mio. kr.-it aningaasaliissutigimmatigit.

Sulianik suliarinnittarneq pillugu suliassa qarfiup, ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut suliassa qarfiup aamma kommunini ilaqutariinnut sullissiviit patajaallisarneqarnissaat ineriartortinneqarnissaallu suleqatigiinnerup immikkut ittumik siunertaraa. Nalunaarusiami 'Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu isumaginninnikkut aarlerinartorsiortunik sullissinnermi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanik tapersersuineq'-mi allaaserineqartut ineriartortitsinissamut suliniutissatut innersuussutigineqartut 29-t kivinneqarnissaat qallunaat kalaallillu oqartussaasa piviusumik suleqatigiissutigaa.

Tamatuma saniatigut Isumaginninnermut Aqutsiso qarfiup Kommune qarfik Sermersooq Tasiilami suliniutit immikkut ittut arlallit, Tasiilami meeqqat pillugit suliassa qarfimmi isumaginninnermi ajornartorsiutit ilaasa aaqqiivigineqarnissaat pillugit suleqatigisimavaa.

DR-ip Tasiilaq pillugu piviusulikkersaarutaata ilaatigut imminut toquttarneq aamma kinguaassiutitigut atornerluineq imarai, aamma naamanngitsumik aqutsineq sulianillu suliarinnittarneq, meeqqat ilaqutariillu sullinneqarnerannut kinguneqarluttartut sammeneqarput.

Naalakkersuisut kissaatigaa, Tasiilami Kalaallillu Nunaata sinnerani ajornartorsiutit pilertornerpaamik aaqqinneqarnissaat. Tamatumunnga oqartussa qarfiit assigiinnngitsunik suliallit akornanni annertuumik suleqatigiinnissaat pisariaqartinneqarpoq, kikkullu tamarmik akisussaaffimmik tiguisariaqarput. Minnerunngitsumillu Kommune qarfik Sermersuup iliuusissanut pilersaarummik aamma maannamut naleqqiullugu qaffasinnerungaatsiartumik qaffasissusilimmik, ajornartorsiutinik aaqqiiniarnissaa anguniarlugu suliniummik ineriartuinissaa pisariaqartinneqarpoq.

Naammattumik sulianik suliarinnittarnissaq aamma sumiiffinni ikiorneqarnissamut periarfissanik pisariaqartinneqartunik pilersitsinissaq kommunit akisussaaffigaa. Naalakkersuisut qallunaat naalagaaffiat meeqqanut inuusuttunullu suliassa qarfimmi suliassat pillugit kivitsinissamut ikiueqqullugu qinnuigippassuk, taava soorunami apererusunnassaaq: Kommunit suliassamik kivitsinnaappat? Nunami politikeriesugut tamanna pillugu isummertariaqarput.

Aaqqiissutissat innuttaasuni aallartissapput. Aammattaaq kommunit inatsimmik unioqqutitsinnginnissaat aamma atugassiissutiminnik tulluarnepaamik atuinissaat piunasaqaataassaaq, taamaalilluni Tasiilamisut sulianik suliarinnittarneq amigaataaqquagu.

Naalakkersuisut isumaginninnermi suliassa qarfimmi ineriartortitsinerup qallunaat oqartussaasui suleqatigalugit ingerlatiinnarnissaa siunertaraa. Naalakkersuisut kommunit aqutsinerat sulianillu suliarinnittarnerat pillugit ingerlaavartumik pitsannorsaa neq suliaaraa. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut meeqqanik inuusuttunillu sumiginnaasarneq akiorniarlugu nuna tamakkerlugu iliuusissanut pilersaarummik suliaraqarput, taassumalu ukiami 2019-imi saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunnga siunertavaoq, iliuusissanut pilersaarutip isumaginninnermi suliassa qarfik tamaat kivissagaa. Iliuusissanut

pilersaarutip ilaatigut aqutsinermi unamminartut, kommunini tamani naammattuugassaasut, aaqqiivigineqarnissaat immikkut ittumik ukkatarissavai.

Naalakkersuisut Tasiilami Kalaallillu Nunaata sinnerani meeqqanut ilaqutariinnullu pissutsit pilertornerpaamik pitsanngorsaaviginissaat kissaatigaat.

Naalakkersuisut isumaqarput siunnersuummi siunertaq tulluartsuusoq tapersersortariaqartorlu, aamma oqaatigineqareersutut qallunaat oqartussaasuunik suleqateqatigiinneq pilersinneqareersimavoq.

Taamatut oqaaseqarlutik Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut isumaqataapput.